

ประมวลการสอน
ภาคต้น ปีการศึกษา 2567

1. คณะ วิทยาศาสตร์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานและพลศึกษา
2. รหัสวิชา 01403225 ชื่อวิชา (ไทย) ปฏิบัติการเคมีอินทรีย์ 1
จำนวน 1 หน่วยกิต (0-3-2) (อังกฤษ) Organic Chemistry Laboratory I
วิชาพื้นฐาน 01403118 และพร้อมกับ 01403223

3. ผู้สอน/คณะผู้สอน
อาจารย์ ดร. นภัสวรรณ ชำนาญเวช

4. การให้นักศึกษาเข้าพบและให้คำแนะนำนอกเวลาการเรียน

	ห้องทำงาน	e-mail address	sec
อาจารย์ ดร.นภัสวรรณ ชำนาญเวช	26804	napasawan.h@ku.th	830

Microsoft team: 01403225 Org Chem Lab 1 (1-67) ; Team code : vhxtxmt

5. วัตถุประสงค์ของวิชา (Objectives)

จัดการเรียนรู้เพื่อให้นิสิตรู้เทคนิคและฝึกทักษะการทำปฏิบัติการเคมีอินทรีย์เบื้องต้น ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการศึกษาวิชาเคมีอินทรีย์และปฏิบัติการทางเคมีอินทรีย์

๒.๒ ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course-level Learning Outcomes: CLOs)

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว นิสิตที่สำเร็จการศึกษาในรายวิชา สามารถ (CLOs)

CLO1 มีทักษะด้านเทคนิคปฏิบัติการ ที่สามารถอธิบายหลักการและสามารถเลือกใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และสารเคมี ตามมาตรฐานความปลอดภัย ในงานทดลองด้านเคมีอินทรีย์ ได้ถูกต้องและเหมาะสม

CLO2 มีความรู้และเข้าใจเทคนิคพื้นฐานทางด้านเคมีอินทรีย์ เพื่อใช้ในการทำปฏิบัติการเคมีอินทรีย์ได้

CLO3 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้น เก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งสามารถเลือกใช้ภาษาและรูปแบบการสื่อสารความรู้ทางวิชาการได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

- CLO4 มีวินัย เคารพกฎระเบียบ มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ รวมทั้งมี
จรรยาบรรณวิชาการและวิชาชีพทางเคมีและวิทยาศาสตร์
- CLO5 สามารถจัดการปัญหาโดยคำนึงถึงความรู้สึกและเคารพสิทธิของผู้อื่น รวมทั้งมี
จิตอาสา จิตสาธารณะ ให้ความช่วยเหลือและเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น
- CLO6 มีภาวะผู้นำและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รวมทั้งมีจิตสำนึก
เรื่องความปลอดภัยในการทำปฏิบัติการด้านเคมีอินทรีย์

6. คำอธิบายรายวิชา (Course description)

ปฏิบัติการสำหรับวิชา 01403223 เคมีอินทรีย์ I

7. คำอธิบายรายวิชา

- 1) Distillation & boiling point
- 2) Crystallisation
- 3) Extraction and thin layer chromatography (TLC)
- 4) Chromatography
- 5) Stereochemistry
- 6) Extraction and isolation of caffeine from tea leaves (I)
- 7) Extraction and isolation of caffeine from tea leaves (II)
- 8) Aliphatic and aromatic hydrocarbons
- 9) Alkyl halides

8. วิธีการสอน

- บรรยายหลักการ และสาธิตวิธีการใช้อุปกรณ์และเครื่องแก้วต่างๆ
- ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการ ทำการทดลอง รวบรวมผล วิเคราะห์และสรุปผลการทดลอง พร้อมเขียนรายงาน

9. อุปกรณ์สื่อการสอน

เครื่องคอมพิวเตอร์ จอฉายสไลด์ อุปกรณ์เครื่องแก้ว เครื่องมือ สารเคมีในห้องปฏิบัติการ เอกสารประกอบ
คำบรรยาย

10. การวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน

- การเข้าเรียนและเทคนิค	5%
- สมุดปฏิบัติการ	5%
- สอบย่อย	10%
- รายงานผลการทดลอง	40%
- สอบปฏิบัติการ	10%
- สอบปลายภาค	30%
รวม	<u>100%</u>

เกณฑ์การประเมินการให้คะแนน รายงาน แบบ rubic score

หัวข้อ		ระดับ 1 (น้อยมาก)	ระดับ 2 (น้อย)	ระดับ 3 (พอใช้)	ระดับ 4 (ดี)	ระดับ 5 (ดีมาก)
1. วัตถุประสงค์ หลักการ ข้อมูลสารเคมี (3)	คะแนนเต็ม		0 คะแนน	1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน
	รายละเอียด	-	ไม่มีวัตถุประสงค์ หลักการ ข้อมูล สารเคมี ที่ถูกต้อง ตามการทดลอง	มีวัตถุประสงค์ หรือ หลักการ หรือ ข้อมูลสารเคมี ไม่ ครบสมบูรณ์ตามที่ กำหนดหลายแห่ง	มีวัตถุประสงค์ หรือ หลักการ หรือข้อมูล สารเคมี ไม่ครบ สมบูรณ์ตามที่กำหนด เล็กน้อย	มีวัตถุประสงค์ หรือ หลักการ ข้อมูล สารเคมี ครบ สมบูรณ์ตามที่ กำหนด
2. วิธีการ ทดลองและ ข้อควรระวัง (2)	คะแนนเต็ม	0 คะแนน	0.5 คะแนน	1 คะแนน	1.5 คะแนน	2 คะแนน
	รายละเอียด	ไม่มีวิธีการ ทดลองและข้อ ควรระวัง ที่ ถูกต้องตามการ ทดลอง	มีแผนภาพแสดง วิธีการทดลองที่ ไม่ถูกต้องหลาย แห่งและขาดข้อ ควรระวัง	-มีแผนภาพแสดง วิธีการทดลองที่ไม่ ถูกต้องหลายแห่ง แต่มีข้อควรระวัง - มีแผนภาพแสดง วิธีการทดลองที่ไม่ ถูกต้องเล็กน้อย และขาดข้อควร ระวัง	-มีแผนภาพแสดง วิธีการทดลองที่ ถูกต้องครบสมบูรณ์ แต่ขาดข้อควรระวัง -มีข้อควรระวัง แต่ แผนภาพแสดงวิธีการ ทดลองไม่ถูกต้อง เล็กน้อย	มีแผนภาพแสดง วิธีการทดลองและ ข้อควรระวังที่ ถูกต้องครบ สมบูรณ์
3. ผลการ ทดลอง (2)	คะแนนเต็ม	0 คะแนน	0.5 คะแนน	1 คะแนน	1.5 คะแนน	2 คะแนน
	รายละเอียด	ไม่มีข้อมูลการ บันทึกผลการ ทดลอง	บันทึกผลการ ทดลองที่ไม่ครบ สมบูรณ์ หรือไม่ สอดคล้องกับผล การทดลองจริง หลายแห่งมาก	บันทึกผลการ ทดลองที่ไม่ครบ สมบูรณ์ หรือไม่ สอดคล้องกับผล การทดลองจริง หลายแห่ง	บันทึกผลการทดลองที่ ไม่ครบสมบูรณ์ หรือไม่สอดคล้องกับ ผลการทดลองจริง เล็กน้อย	บันทึกผลการ ทดลองที่ถูกต้อง ครบสมบูรณ์ตาม รูปแบบในคู่มือ ปฏิบัติการ
4. สรุปและ วิจารณ์ (2)	คะแนนเต็ม	0 คะแนน	0.5 คะแนน	1 คะแนน	1.5 คะแนน	2 คะแนน
	รายละเอียด	มีสรุปและวิจารณ์ ที่ไม่สอดคล้องกับ ผลการทดลอง และไม่มีเทียบกับ หลักทฤษฎี หรือ แหล่งอ้างอิง	มีสรุปและวิจารณ์ ที่สอดคล้องกับผล การทดลอง แต่ไม่ มีเทียบกับหลัก ทฤษฎี หรือแหล่ง อ้างอิง	มีสรุปและวิจารณ์ ที่สอดคล้องกับผล การทดลอง โดย เทียบกับหลัก ทฤษฎี หรือแหล่ง อ้างอิงที่ไม่ถูกต้อง และไม่สมบูรณ์	มีสรุปและวิจารณ์ที่ สอดคล้องกับผลการ ทดลอง โดยเทียบกับ หลักทฤษฎี หรือแหล่ง อ้างอิงที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่สมบูรณ์ เล็กน้อย	มีสรุปและวิจารณ์ที่ สอดคล้องกับผล การทดลอง โดย เทียบกับหลัก ทฤษฎี หรือแหล่ง อ้างอิงที่ถูกต้อง และครบสมบูรณ์
	คะแนนเต็ม			0 คะแนน	0.5 คะแนน	1 คะแนน

5. เอกสารอ้างอิง (1)	รายละเอียด			ไม่มีเอกสารอ้างอิง	มีรายละเอียดข้อมูล การอ้างอิงที่ไม่ครบ สมบูรณ์	มีรายละเอียด ข้อมูลการอ้างอิงที่ ถูกต้องสมบูรณ์
----------------------------	------------	--	--	--------------------	--	---

เกณฑ์การประเมินการให้คะแนน สมุด แบบ rubic score

หัวข้อ		ระดับ 1 (น้อยมาก)	ระดับ 2 (น้อย)	ระดับ 3 (พอใช้)	ระดับ 4 (ดี)	ระดับ 5 (ดีมาก)
1. วัตถุประสงค์ ข้อมูล สารเคมี (2)	คะแนนเต็ม			0 คะแนน	1 คะแนน	2 คะแนน
	รายละเอียด			ไม่มีวัตถุประสงค์ และ ข้อมูลสารเคมี	มีวัตถุประสงค์ หรือ ข้อมูลสารเคมี รายละเอียดไม่ครบ สมบูรณ์ตามที่ กำหนด	มีวัตถุประสงค์ ข้อมูล สารเคมี ได้แก่อุสร ลักษณะกายภาพ อันตราย การปฐม พยาบาล รายละเอียด ถูกต้องครบสมบูรณ์ ตามที่กำหนด
2. วิธีการ ทดลองและ ข้อควรระวัง (4)	คะแนนเต็ม	0 คะแนน	1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
	รายละเอียด	ไม่มีวิธีการ ทดลองและ ข้อควรระวัง	มีแผนภาพแสดง วิธีการทดลองที่ ไม่ถูกต้องหลาย แห่งและขาดข้อ ควรระวัง	-มีแผนภาพแสดง วิธีการทดลองที่ไม่ ถูกต้องหลายแห่งแต่มี ข้อควรระวัง - มีแผนภาพแสดง วิธีการทดลองที่ไม่ ถูกต้องเล็กน้อยและ ขาดข้อควรระวัง	-มีแผนภาพแสดง วิธีการทดลองที่ ถูกต้องครบสมบูรณ์ แต่ขาดข้อควรระวัง -มีข้อควรระวัง แต่ แผนภาพแสดง วิธีการทดลองไม่ ถูกต้องเล็กน้อย	มีแผนภาพแสดงวิธีการ ทดลองและข้อควร ระวังที่ถูกต้องครบ สมบูรณ์
3.ผลการ ทดลอง (4)	คะแนนเต็ม	0 คะแนน	1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
	รายละเอียด	ไม่มีการ บันทึกผลการ ทดลอง	บันทึกผลการ ทดลองที่ไม่ครบ ตามทดลองจริง หลายแห่งมาก	บันทึกผลการทดลอง ที่ไม่ครบตามทดลอง จริงหลายแห่ง	บันทึกผลการ ทดลองที่ไม่ครบตาม ทดลองจริงเล็กน้อย	บันทึกผลการทดลองที่ ถูกต้องครบสมบูรณ์

11. การประเมินผลการเรียน

ประเมินผลโดยการตัดเกรด A, B⁺, B, C⁺, C, D⁺, D และ F โดยอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม

12. เอกสารอ่านประกอบ

- คู่มือปฏิบัติการเคมีอินทรีย์ I ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

13. ตารางกิจกรรม การเรียนการสอน

ครั้งที่	วัน / เดือน / ปี	เนื้อหา	กิจกรรม
1	26 มิ.ย. 67	- แนะนำระเบียบการทำปฏิบัติการและความปลอดภัย - เบิกและตรวจเช็คอุปกรณ์	บรรยาย จัดกลุ่ม ตรวจเช็คอุปกรณ์
		3 และ 10 ก.ค. 67 งดปฏิบัติการ	
2	17 ก.ค. 67	Exp1: Distillation & boiling point	VDO บรรยายทฤษฎี สอน ย่อย ทำปฏิบัติการ
3	24 ก.ค. 67	Exp2: Crystallisation	VDO บรรยายทฤษฎี สอน ย่อย ทำปฏิบัติการ
4	31 ก.ค. 67	Exp3: Extraction and thin layer chromatography (TLC)	VDO บรรยายทฤษฎี สอน ย่อย ทำปฏิบัติการ
5	7 ส.ค. 67	Exp5: Stereochemistry	VDO บรรยายทฤษฎี สอน ย่อย ทำปฏิบัติการ
		10-18 ส.ค. 67 สอบกลางภาค (หยุด)	
6	21 ส.ค. 67	Exp4: Chromatography	VDO บรรยายทฤษฎี สอน ย่อย ทำปฏิบัติการ
7	28 ส.ค. 67	Exp6: Extraction and isolation of caffeine from tea leaves (1)	VDO บรรยายทฤษฎี สอน ย่อย ทำปฏิบัติการ
8	4 ก.ย. 67	Exp6: Extraction and isolation of caffeine from tea leaves (2)	ทำปฏิบัติการ
9	11 ก.ย. 67	Exp7: Aliphatic and aromatic hydrocarbons	VDO บรรยายทฤษฎี สอน ย่อย ทำปฏิบัติการ
8	18 ก.ย. 67	Exp8: Alkyl halides	VDO บรรยายทฤษฎี สอน ย่อย ทำปฏิบัติการ
9	25 ก.ย. 67	สอบเทคนิคปฏิบัติการ extraction & TLC	สอบปฏิบัติการ คั้น อุปกรณ์
		21 ต.ค.-1 พ.ย. 67 สอบปลายภาค	

ระเบียบการเรียนวิชา 01403225 ปฏิบัติการเคมีอินทรีย์ 1

1. นิสิตทุกคนต้องอ่านเอกสาร คู่มือปฏิบัติการเคมีอินทรีย์ 1 (pdf file)
2. ฟัง VDO อธิบายทฤษฎีก่อนทำปฏิบัติการ (ใส่ในgoogle classroom) เขียนข้อมูลสารเคมี และแผนการทดลองในสมุด (รายละเอียดตามรูปแบบที่กำหนด)
3. วันที่เข้าทำปฏิบัติการทุกครั้ง
 - เซ็นต์ชื่อเข้าทำปฏิบัติการ และเบิกกุญแจตู้ปฏิบัติการ ที่หน้าห้องนักวิทย์
 - สอบย่อย 10 นาที ในห้องปฏิบัติการ (ฟัง VDO อธิบายทฤษฎีจาก google classroom ล่วงหน้า)
 - เริ่มทำปฏิบัติการ และบันทึกผลในสมุดการทดลอง
 - ส่งสารและผลที่ได้จากการทดลองให้อาจารย์ที่คุมปฏิบัติการตรวจ
 - ล้างและเก็บอุปกรณ์ พร้อมทำความสะอาดโต๊ะที่ทำปฏิบัติการให้เรียบร้อย เซ็นต์ชื่อคืนกุญแจ
4. ส่งสมุดบันทึกผลการทดลองท้ายชั่วโมง (รายบุคคล) ในห้องปฏิบัติการ (รับคืนภายในวันศุกร์ หน้าห้องนักวิทย์)
5. ส่งรายงานต้นชั่วโมงของสัปดาห์ถัดไป (กลุ่มละ 1 ชุด) ในห้องปฏิบัติการก่อนสอบควิซ
6. ถ้ามีเหตุผลจำเป็นต้องลาให้แจ้ง อาจารย์ผู้คุมปฏิบัติการก่อนทุกครั้ง และส่งใบลาพร้อมเอกสารแนบที่อาจารย์ที่คุมปฏิบัติการ

หมายเหตุ สมุด และ รายงานเขียนด้วยลายมือ ด้วยปากกาตัวบรรจง ห้ามใช้ดินสอ ห้ามพิมพ์

ชื่อ-สกุล.....รหัสனிสิต.....หมู่เรียน.....เลขตู้..... (ปกหน้าของสมุด)

ปฏิบัติการที่.....

เรื่อง.....

วัตถุประสงค์ (ดูจากคู่มือปฏิบัติการ เขียนเป็นภาษาไทย)

Ex Lab1

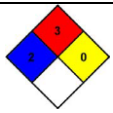

1. เพื่อหาจุดเดือดของสารอินทรีย์
2. เพื่อเรียนรู้การประกอบชุดกลั่น และ วิธีการกลั่นของเหลวตัวอย่าง

บทนำ

1. สารเคมีและข้อมูลเบื้องต้น (ทั้งหมดที่มีในการทดลอง หาข้อมูลได้จาก website สมบัติสาร อันตราย ความปลอดภัย และ Material Safety Data Sheet MSDS, ex. wikipedia.org; chemtrack.org; msds.com เป็นต้น)

ตัวอย่าง

ชื่อสารเคมี	สูตรโมเลกุล (MW) และ สูตรโครงสร้าง	ลักษณะกายภาพ และ Physical properties ที่จำเป็นต่อการทดลอง เช่น density, m.p., b.p, pH	อันตราย (สุขภาพ การเกิดอัคคีภัย การระเบิด)	การปฐมพยาบาล
Ethanol	C ₂ H ₆ O (MW 46) CH ₃ CH ₂ OH	ของเหลวใส ไม่มีสี b.p. =78°C ความหนาแน่น 0.785 ละลายน้ำ	 <ul style="list-style-type: none"> - การกินและการหายใจเกิดการระคายเคืองปวดศีรษะ เวียนศีรษะ เชื่องซึม - การสัมผัสถูกผิวหนัง เกิดการระคายเคือง ผื่นแดง ถ้าเข้าตา ตาแดงและปวดตา - เป็นสารไวไฟ 	<ul style="list-style-type: none"> - ถ้าหายใจเข้าไปให้เคลื่อนย้ายผู้ป่วยออกไปบริเวณที่มีอากาศบริสุทธิ์ ถ้าหายใจติดขัดให้ใช้ออกซิเจนช่วย และ ส่งแพทย์ - ถ้ากิน รีบส่งแพทย์ - ถ้าสัมผัสผิวหนังหรือเข้าตา ล้างด้วยน้ำปริมาณมากอย่างน้อย 15 นาที

หมายเหตุ ถ้าบทถัดไป มีสารเคมีซ้ำ ให้ระบุเฉพาะชื่อสารเคมี สูตรโมเลกุล สูตรโครงสร้าง ข้อมูลสมบัติกายภาพ ส่วนอันตรายและการปฐมพยาบาล ระบุ รายละเอียดเหมือนการทดลองที่....

วิธีการทดลอง (ดูจากคู่มือปฏิบัติการ)

1. วิธีการทดลอง
 - มีการอธิบายรายละเอียดสั้น ๆ ใช้ flow chart หรือภาพประกอบ (ที่ตรงกับกรทดลองจริง)
2. ข้อควรระวัง (ดูจากคู่มือปฏิบัติการ และจาก vdo ที่อธิบายเพิ่มเติม)

ผลการทดลอง

มีตารางการบันทึก มีข้อมูลที่สำคัญและที่ได้จากการทดลองทั้งหมด และบันทึกผลการทดลองครบตามรายงานท้ายคู่มือปฏิบัติการ

รายงานปฏิบัติการเคมีอินทรีย์ 01403225

ปฏิบัติการที่.....

เรื่อง.....

วันที่.....

ผู้ทำการทดลอง กลุ่ม.....ตอน.....

1.....รหัส.....

2.....รหัส.....

3.....รหัส.....

วัตถุประสงค์ (ดูจากคู่มือปฏิบัติการ)

Ex Lab1

1. เพื่อหาจุดเดือดของสารอินทรีย์
2. เพื่อเรียนรู้การประกอบชุดกลั่น และ วิธีการกลั่นของเหลวตัวอย่าง

บทนำ

2. หลักการ [1-X] (เอกสารอ้างอิงที่ 1- X)
 - เขียนหลักการหรือทฤษฎีที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การทดลอง และใช้ประกอบการวิจารณ์ ผล ดูจากคู่มือและหาค้นคว้าเพิ่มเติม
3. ข้อมูลสารเคมีที่สำคัญ

ชื่อสารเคมี	สูตรโมเลกุล (MW) และ สูตรโครงสร้าง	ลักษณะกายภาพ	Physical properties ที่จำเป็นต่อการทดลอง เช่น density, m.p., b.p, pH การละลาย	Reference
Ethanol	C ₂ H ₆ O (MW 46) CH ₃ CH ₂ OH	ของเหลวใส ไม่มีสี	b.p. =78°C ความหนาแน่น 0.785 g/ml ละลายน้ำ	เอกสารอ้างอิง ที่ X+1

วิธีการทดลอง (ดูจากคู่มือปฏิบัติการ)

3. วิธีการทดลอง
 - มีการอธิบายรายละเอียดสั้น ๆ ใช้ flow chart หรือภาพประกอบ (ที่ตรงกับการทดลองจริง)
4. ข้อควรระวัง (ดูจากคู่มือปฏิบัติการ และเพิ่มเติมจาก VDO)

ผลการทดลอง

บันทึกผลการทดลองครบตามรายงานทำคู่มือปฏิบัติการ และเพิ่มเติมตามที่ระบุเพิ่มใน VDO

สรุปและวิจารณ์ผลการทดลอง

นำผลการทดลองมาสรุปตามวัตถุประสงค์ และวิจารณ์ผลเทียบกับหลักการหรือข้อมูลทางทฤษฎี

เอกสารอ้างอิง (ที่สอดคล้องกับรายงาน) ตัวอย่าง

- [1] คู่มือปฏิบัติการเคมีอินทรีย์ 1, คณะวิทยาศาสตร์ ศรีราชา, 2559 หน้า 1-2.
- [2] สุภาพ บุญมา และ สมชาย บุญรอด “เคมีอินทรีย์ทั่วไป” สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2555 หน้า 2-5
- [3] wikipedia [ระบบออนไลน์] ชื่อเรื่อง แหล่งที่มา <https://en.wikipedia.org/wiki/Ethanol> (วันที่สืบค้น)